ДЕРЖАВНА ІНСПЕКЦІЯ ЯДЕРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ УКРАЇНИ

ВИМОГИ
до системи управління діяльністю експлуатуючої організації (оператора)

VI. Керування персоналом

6.1. Суб'єкт діяльності визначає вимоги до кваліфікації персоналу відповідно до законодавства та з урахуванням впливу діяльності цього персоналу на безпеку.

Суб'єкт діяльності запроваджує політику щодо керування персоналом, довгострокові стратегії та плани забезпечення персоналом, навчання персоналу тощо.

{Пункт 6.1 розділу VI доповнено новим абзацом згідно з Наказом Державної інспекції ядерного регулювання № 90 від 14.05.2015}

6.2. Суб'єкт діяльності забезпечує професійну підготовку та перепідготовку персоналу, підтримку та підвищення його кваліфікації, проведення його атестації та ліцензування у передбачених законодавством випадках.

6.3. У рамках керування персоналом суб'єкт діяльності здійснює:

періодичний аналіз та визначення необхідної та достатньої кількості персоналу з урахуванням його кваліфікації;

{Абзац другий пункту 6.3 розділу VI із змінами, внесеними згідно з Наказом Державної інспекції ядерного регулювання № 90 від 14.05.2015}

професійний відбір та комплектування персоналом визначеної кваліфікації;

визначення переліку посад, що потребують резервування та присутності персоналу на відстані, достатній для прибуття на робоче місце за визначений час;

підготовку кадрового резерву;

оцінку стану підготовки персоналу в учбових та тренувальних закладах;

визначення переліку посад, робота на яких потребує допуску до виконання особливих робіт.

6.4. Суб'єкт діяльності відповідно до вимог законодавства визначає процедури: призначення на посади керівників структурних підрозділів, іншого персоналу; підготовки, атестації та періодичного підвищення кваліфікації персоналу суб'єкта діяльності.

6.5. Суб'єкт діяльності визначає форми роботи з персоналом та вживає заходів з метою дотримання постійної готовності кожного працівника до виконання своїх обов'язків в нормальних, аварійних та перехідних умовах.

6.6. Суб'єкт діяльності на всіх етапах життєвого циклу ядерної установки має ресурси та власний персонал належної кваліфікації, необхідні для аналізу документів з обґрунтування безпеки цієї ядерної установки, її проектної, конструкторської, технологічної та експлуатаційної документації, а також для розуміння питань безпеки в усіх поточних станах ядерної установки.

*{Пункт 6.6 розділу VI в редакції Наказу Державної інспекції ядерного регулювання № 90 від 14.05.2015}- **Минула редакція**: **Перевірка знань персоналу та посадових осіб суб'єкта діяльності в частині вимог з ядерної та радіаційної безпеки здійснюється спеціально призначеними комісіями суб'єкта діяльності**.*

6.7. Суб'єкт діяльності має достатню кількість власного персоналу та ресурсів для постановки завдань, поточного управління діяльністю підрядних організацій на майданчику ядерної установки та незалежного контролю виконання робіт підрядними організаціями.

{Пункт 6.7 розділу VI в редакції Наказу Державної інспекції ядерного регулювання № 90 від 14.05.2015} ***Минула редакція:*** ***Керівники та члени постійно діючих комісій проходять перевірку знань в порядку, встановленому органом державного управління у сфері використання ядерної енергії, та в присутності державного інспектора Держатомрегулювання України.***

6.8. Персонал суб'єкта діяльності та підрядних організацій, який здійснює ремонт чи обслуговування систем, важливих для безпеки, має підтвердження проходження практичного навчання щодо здійснення робіт, критичних для безпеки.

{Пункт 6.8 розділу VI в редакції Наказу Державної інспекції ядерного регулювання № 90 від 14.05.2015} ***Минула редакція:*** ***Суб'єкт діяльності визначає та погоджує з Держатомрегулюванням України процедуру перевірки знань норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, перелік питань для перевірки знань норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки.***

VII. Здійснення діяльності

7.1. Суб'єкт діяльності визначає процедури щодо:

керування документацією та записами;

керування закупівлями;

постачання продукції для систем, важливих для безпеки ядерної установки;

проектування;

контролю процесів та продукції;

керування організаційними змінами;

керування невідповідностями.

7.2. Керування документацією та записами здійснюється таким чином:

7.2.1. Суб'єкт діяльності визначає процедури підготовки, перевірки, розгляду, погодження, затвердження, випуску, розповсюдження, аналізу, внесення змін і перегляду документів.

7.2.2. Суб'єкт діяльності забезпечує запобігання несанкціонованому використанню персоналом нечинних документів.

7.2.3. Суб'єкт діяльності визначає процедури створення, реєстрації, затвердження, збереження, відновлення, виправлення записів про результати перевірки процесів і продукції (зокрема параметри процесів, показання реєструючих приладів, результати випробувань, результати ремонту). Записи повинні бути чіткими, завершеними і зручними для ідентифікації та використання.

7.2.4. Для записів, які зберігаються в електронному вигляді, суб'єкт діяльності вживає заходів, які забезпечують достовірне відновлення записів та запобігання пошкодженню.

7.3. Керування закупівлями здійснюється таким чином:

7.3.1. Суб'єкт діяльності визначає з урахуванням класу безпеки продукції, що закуповується, процедуру приймання продукції, яка передбачає аналіз даних виробничого контролю, проведення перевірок у попередньо встановлених контрольних точках під час виробництва, аудиторські перевірки, аналіз результатів випробувань, отримання сертифікатів відповідності.

7.3.2. Суб'єкт діяльності визначає процедуру використання продукції до завершення її приймання в ситуаціях, коли це необхідно для забезпечення ядерної чи радіаційної безпеки. Суб'єкт діяльності затверджує перелік осіб, уповноважених на прийняття відповідного рішення.

7.3.3. Суб'єкт діяльності затверджує перелік робіт та процесів, до виконання яких можливе залучення сторонніх організацій та які виконуються суб'єктом діяльності виключно самостійно.

7.3.4. Суб'єкт діяльності забезпечує, що роботи, які виконуються персоналом підрядних організацій та впливають на безпеку ядерної установки, виконуються з дотриманням вимог з культури безпеки в належному обсязі.

{Пункт 7.3 розділу VII доповнено новим підпунктом згідно з Наказом Державної інспекції ядерного регулювання № 90 від 14.05.2015}

7.4. Постачання продукції для систем, важливих для безпеки ядерної установки, здійснюється таким чином:

7.4.1. Суб'єкт діяльності з метою підтвердження здатності постачальника/виробника забезпечувати відповідність продукції встановленим до неї вимогам (зокрема з ядерної та радіаційної безпеки) здійснює аудиторські перевірки системи управління якістю постачальників продукції для систем, важливих для безпеки ядерної установки.

7.4.2. Суб'єкт діяльності самостійно здійснює контроль за дотриманням вимог з безпеки та якості постачальниками робіт чи послуг для систем, важливих для безпеки ядерної установки.

7.4.3. Суб'єкт діяльності щороку надає до Держатомрегулювання України звіт про роботу підрядних організацій, які постачали продукцію чи послуги для систем, важливих для безпеки ядерної установки.

Звіт про роботу підрядних організацій повинен містити інформацію про: продукцію чи послуги, отримані від підрядника; наявність у нього атестованого персоналу; аудити системи управління якістю, проведені суб'єктом діяльності; претензії до підрядника (якщо такі є).

{Підпункти 7.4.4-7.4.6 пункту 7.4 розділу VII виключено на підставі Наказу Державної інспекції ядерного регулювання № 90 від 14.05.2015} ***Минула редакція:***

7.4.4. Постачальник продукції, яка використовується для систем, важливих для безпеки ядерної установки, забезпечує, що до виготовлення цієї продукції допускається персонал, який пройшов перевірку знань норм, правил та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки в частині здійснюваної ним діяльності.

7.4.5. Перевірку знань свого персоналу постачальник здійснює відповідно до узгоджених з Держатомрегулюванням України процедури перевірки знань норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки, переліку питань для перевірки знань норм, правил і стандартів з ядерної та радіаційної безпеки.

7.4.6. Перевірка знань свого персоналу здійснюється постійно діючою комісією постачальника, що утворюється у складі не менше трьох осіб, які пройшли перевірку знань в порядку, встановленому органом державного управління у сфері використання ядерної енергії.

7.5. Проектування здійснюється таким чином:

7.5.1. Проектування ядерної установки чи її окремих частин, включаючи розробку проекту зняття з експлуатації, може здійснюватись суб'єктом діяльності самостійно або із залученням підрядної організації (проектувальника).

7.5.2. Суб'єкт діяльності відповідно до законодавства визначає процедуру проектування ядерної установки чи її окремих частин, включаючи розробку проекту зняття з експлуатації, а також внесення змін до проекту таким чином, щоб проект ядерної установки (зняття з експлуатації ядерної установки) відповідав встановленим вимогам до безпеки та якості.

7.5.3. Суб'єкт діяльності забезпечує, щоб його документи та бази даних, які стосуються проекту ядерної установки, підтримувались в актуалізованому стані, а документальний опис ядерної установки відповідав її реальному стану.

7.5.4. Під час проектування застосовуються правила і норми з ядерної та радіаційної безпеки та інші нормативні документи, згідно з якими формуються вимоги до проекту ядерної установки та її компонентів.

7.5.5. Суб'єкт діяльності визначає процедуру ідентифікації, документування, аналізу та затвердження вхідних даних проекту. Будь-які зміни вхідних даних ідентифікуються,

документуються, аналізуються та затверджуються в порядку, встановленому для підготовки вхідних даних. Забезпечується можливість ідентифікації змін проекту згідно із заявками та іншими даними.

7.5.6. Суб’єкт діяльності визначає процедури та виділяє ресурси, необхідні для контролю за відповідністю проекту встановленим вимогам.

7.5.7. Контроль проектування проводиться згідно з визначеними процедурами та застосовується до:

вхідних та вихідних проектних даних;

порядку внесення до них змін;

відповідності проекту встановленим вимогам;

придатності розрахункових кодів та комп'ютерних програм, які застосовуються;

затвердження відхилень від встановлених вимог;

затвердження, внесення змін, обліку та розсилки проектної документації.

7.5.8. Суб’єкт діяльності або проектувальник застосовує під час проектування лише ті розрахункові коди та комп'ютерні програми, що пройшли перевірку придатності для цілей цього проекту відповідно до законодавства.

7.5.9. Перевірку проекту здійснює персонал, який не брав безпосередньої участі в проектуванні. Результати перевірки документуються.

7.5.10. Суб’єкт діяльності встановлює процедуру використання неперевіреної частини проекту, а також визначає перелік осіб, уповноважених на прийняття відповідного рішення.

7.5.11. Будь-які зміни чи відхилення від проектних вимог ідентифіковані, документально оформлені й перевірені та доведені до відома підрозділу, що здійснював проектування цього елементу, та проектувальника.

7.6. Контроль процесів та продукції здійснюється таким чином:

7.6.1. Керівник перед початком будь-якої роботи контролює забезпечення персоналу відповідними ресурсами, умовами праці та вказівками з урахуванням складності виконуваної роботи. Для забезпечення дотримання встановлених вимог до безпеки та якості керівники підрозділів повинні регулярно аналізувати задокументовані результати виконання робіт (процесів).

7.6.2. Під час виконання робіт плануються та здійснюються заходи з ідентифікації та простеження продукції і процесів.

7.6.3. Вимірювальне та випробувальне обладнання, яке використовується для проведення перевірки продукції (у тому числі при вхідному контролі) та процесів, для випробування або контролю будь-якого параметра, має належну точність, є каліброваним, правильно обслуговується та використовується.

7.6.4. Вимірювальне та випробувальне обладнання використовується персоналом, що пройшов відповідну підготовку.

7.7. Керування організаційними змінами здійснюється таким чином:

7.7.1. Суб’єкт діяльності затверджує перелік посадових осіб, уповноважених на ініціювання та затвердження організаційних змін, а також підрозділів, відповідальних за планування змін, оцінку їх впливу на безпеку, контроль за їх впровадженням, веденням документації організаційної структури.

7.7.2. У системі управління передбачено, що затвердження організаційних змін здійснюється за умови наявності висновку відповідального підрозділу про відсутність негативного впливу цих змін на безпеку.

7.7.3. У системі управління передбачені процедури планування, впровадження та аналізу впливу організаційних змін на безпеку, зокрема для змін, що стосуються:

функціонального змісту діяльності найвищого керівництва/керівництва на майданчиках ядерних установок (включення або виключення функцій, перерозподіл функцій);

підпорядкування, чисельного складу або функцій підрозділів, відповідальних за ядерну та радіаційну безпеку;

посад ліцензованого персоналу, а також посадових осіб, відповідальних за дотримання та контроль за дотриманням вимог з безпеки.

Процедура впровадження цих організаційних змін та аналізу їх впливу на безпеку (а також зміни до неї) надається до Держатомрегулювання України.

7.7.4. Суб'єкт діяльності надає до Держатомрегулювання України інформацію про зазначені у підпункті 7.7.3 цього пункту організаційні зміни, а також результати аналізу впливу цих змін на безпеку.

{Підпункт 7.7.4 пункту 7.7 розділу VII із змінами, внесеними згідно з Наказом Державної інспекції ядерного регулювання № 90 від 14.05.2015}

7.7.5. Під час здійснення організаційних змін суб'єкт діяльності забезпечує безперервне збереження у повному обсязі відповідальності за виконання вимог безпеки та контроль за їх дотриманням.

7.7.6. Під час здійснення організаційної зміни суб'єкт діяльності переглядає плани підготовки персоналу для забезпечення здатності виконання ним функцій та завдань, покладених на нього відповідно до цих змін. Суб'єкт діяльності забезпечує відповідність кваліфікації персоналу, що займає посади, щодо яких були впроваджені організаційні зміни, встановленим до цих посад вимогам.

7.8. Керування невідповідностями здійснюється експлуатуючою організацією (оператором) на етапі експлуатації атомної станції із використанням баз даних, які дозволяють:

реєстрацію та оперативний контроль стану виконання коригувальних заходів та заходів з поліпшення;

доступ персоналу до інформації, яка стосується його діяльності;

актуалізацію баз даних персоналом, відповідальним за виконання коригувальних заходів та заходів з поліпшення;

категоризацію заходів за пріоритетом виконання та їх оперативний контроль за керівництвом відповідно пріоритету;

формування статистичних даних та вибірок, необхідних для здійснення керівництвом аналізу ефективності системи управління та для виявлення її невідповідностей.

{Розділ VII доповнено новим пунктом згідно з Наказом Державної інспекції ядерного регулювання № 90 від 14.05.2015}